

РЕШЕНИЕ

№ 3908

гр. София, 05.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 41 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: МАРИЯ ЕМ. МАЛОСЕЛСКА

при участието на секретаря НИКОЛЕТА СТ. И.
като разгледа докладваното от МАРИЯ ЕМ. МАЛОСЕЛСКА Гражданско дело № 20231110152711 по описа за 2023 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на глава осемнадесета, раздел I, чл. 235 ГПК.

Образувано е по искова молба, подадена от Н. И. С. срещу [*****] ЕАД, ЕИК [*****], с която е предявен иск с правно основание чл. 439 ГПК за признаване недължимост на следните суми: 2358,51 лв. - главница, представляваща стойност на незаплатена топлинна енергия за периода месец 07.2013 г. – месец 04.2015 г., за сумата от 361,35 лв., представляваща законна лихва за забава за периода от 15.09.2013 г. до 18.08.2016 г., както и за законната лихва от 29.08.2016 г. до окончателното изплащане на вземането, за които суми на 05.02.2018 г. е издаден изпълнителен лист по ч.гр.д. № 48695/2016 г., по описа на СРС, 34 състав, въз основа на който е образувано изп. дело № [*****] по описа на ЧСИ [*****], [*****] на КЧСИ, поради погасяване на правото на принудително изпълнение на вземането с изтичане на предвидения в закона давностен срок.

Ищецът твърди, че на 05.02.2018 г. е издаден изпълнителен лист срещу нея в полза на [*****] ЕАД за сумите, посочени в исковата молба. Твърди, че въз основа на издадения изпълнителен лист, по искане на ответното дружество е образувано изп. дело № [*****] по описа на ЧСИ [*****]. Навежда доводи, че не дължи сумите по издадения изпълнителен лист, доколкото по изпълнителното дело не са извършвани изпълнителни действия, годни да прекъснат давността за вземанията. Поддържа, че дружеството е бездействало да събере вземането си, с оглед което и се е погасило правото на принудително изпълнение. Моли за уважаване на иска и претендира разноски. В срока по чл. 131 ГПК ответникът е подал писмен отговор, с който оспорва исковата претенция като неоснователна. Посочва, че приложим в случая е петгодишен давностен срок, доколкото вземането е установено с влязло в законна сила съдебно решение по гр.д. № 72890/2016 г. на СРС, 34 с-в. Твърди давностният срок да е бил прекъсван многократно след образуване на изпълнителното дело. Поддържа, че в

периода от 13.03.2020 г. до отмяна на извънредното положение по силата на ЗМДВИП давност не е текла. Моли за отхвърляне на иска, претендира разноски.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът е подал писмен отговор, с който оспорва исковата претенция като неоснователна. Посочва, че приложим в случая е петгодишен давностен срок, доколкото вземането е установено с влязло в законна сила съдебно решение по гр.д. № 72890/2016 г. на СРС, 34 с-в. Твърди давностният срок да е бил прекъсван многократно след образуване на изпълнителното дело. Поддържа, че в периода от 13.03.2020 г. до отмяна на извънредното положение по силата на ЗМДВИП давност не е текла. Моли за отхвърляне на иска.

Софийски районен съд въз основа на съвкупна преценка на събраните в хода на производството доказателства и във връзка с доводите на страните, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Съгласно правилата за разпределение на доказателствената тежест съдът е указал на ищеца, че следва да установи при условията на пълно и главно доказване следните правопораждащи факти по отношение на главните искове, а именно: че след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание, са настъпили факти, от които длъжникът черпи права, изключващи изпълняемото право – в случая погасяване на правото на принудително изпълнение, поради изтекла давност, както и наличие на правен интерес от провеждане на исковете, висящ (неприключил изпълнителен процес за събиране на процесните суми, при който взискателят не е напълно удовлетворен).

В тежест на ответника е да докаже своите възражения и положителните факти, на които основава изгодни за себе си последици, т.е. да установи онези свои твърдения и правоизключващи възражения, от които черпи изгодни за себе си правни последици, като в конкретния случай носи тежестта да докаже наличието на обстоятелства, довели до спирането и/или прекъсването на погасителната давност за вземанията си.

По делото е представено решение № 175871/19.07.2017 г., постановено по гр.д. № 72890/2016 г. по описа на СРС, I ГО, 34 с-в, влязло в сила на 16.01.2018 г., с което е признато за установено по отношение, че Н. И. С. и [*****] С. дължат на ответника [*****] /всяка от тях по 1/2 част/ от следните суми: сума в общ размер от 4717,02 лв. /с включена сума от 43.22 лева – за дялово разпределение/ - главница за ползвана топлоенергия за периода от 01.07.2013 г. до 30.04.2015 г. ведно със законната лихва от 29.08.2016 год. до окончателното изплащане на вземането, сума в общ размер от 722,70 лева /с включена сумата от 6.95 лева – обезщетение за забава върху главницата за дялово разпределение/ – обезщетение за забавено изпълнение върху главницата за периода от 15.09.2013 г. до 18.08.2016 г., както и сумата 641.52 лева – разноски за първоинстанционното исково производство по съразмерност и сума в общ размер на 491.85 лева – разноски по гр. д. № 48695/2016 г. по описа на СРС, 34 състав.

Въз основа на издадения изпълнителен лист е било образувано на 23.02.2018 г. изпълнително дело № [*****] по описа на ЧСИ М. [*****] за събиране на вземанията, дължими в условията на разделност, като взискател по същото е бил ответникът, а длъжник – ищецът и трето за настоящия спор лице ([*****] С.).

Спорните в настоящото производство въпроси са дали правото на принудително изпълнение за главното вземане, за което в полза на ответника е бил издаден процесният изпълнителен лист, е погасено с изтичането на петгодишна погасителна давност, която е започнала да тече от влизане на решението (респ.заповедта за изпълнение) в сила, както и настъпили ли са обстоятелства в хода на изпълнителното производство, които да са довели до спирането или прекъсването на същата, преди тя да е изтекла, настъпила ли е перемпция и кога в хода на изпълнителното производство и какво е нейното правно значение за погасителната давност за вземането, предмет на

настоящото исково производство.

Установява се от приетото в препис изпълнително дело, че на 23.02.2018 г. взыскателят е подал молба за образуване на изпълнително производство въз основа на издадения изпълнителен лист. С молбата взыскателят е поискал съдебният изпълнител да проучи имуществото на длъжника и на основание чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ да определи способа на изпълнението, като предприеме изпълнителни действия за събиране на вземанията.

В хода на изпълнителното производство е установено, че длъжникът Н. С. получава пенсия за осигурителен стаж и възраст в размер на сумата 235,50 лева, като с оглед размера на същата съдебният изпълнител не е наложил заповед за вземане.

Изпълнителни действия за събиране на вземанията на кредитора са предприети по отношение на другия длъжник – [*****] С., които не следва да бъдат обсъждани, доколкото вземанията са претендирани и присъдени в условията на разделност. Извършените за събиране на тази част от вземанията изпълнителни действия не влияят върху течението на погасителния давностен срок за вземанията, дължими от ищеца.

В хода на изпълнителното производство на длъжника Н. С. е връчена покана за доброволно изпълнение на 20.05.2018 г.

На 29.11.2023 г. по изпълнителното дело е депозирана молба от взыскателя, с която е поискано извършването на конкретни изпълнителни действия, насочени към събиране на вземанията по листа.

С разпореждане от 14.12.2023 г. съдебният изпълнител е постановил прекратяване на изпълнителното производство спрямо длъжника Н. С. на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК.

С молба от 05.01.2024 г. взыскателят е поискал връщане на изпълнителния лист.

При така очертаното развитие на изпълнителното дело и предвид доводите на страните, ангажирани в производството, съдът приема следното:

Както се посочи и по-напред, между страните не е формиран спор относно влизането в сила на заповедта за изпълнение, като вземанията по същата са признати със съдебно решение, постановено в производство по чл. 422, вр. чл. 415 ГПК.

Нормата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД предвижда, че ако вземането е установено със съдебно решение, срокът на новата давност е всякога 5 години. Съгласно чл. 116, б. "б" ЗЗД давността се прекъсва с предявяване на иск или възражение, но ако същите бъдат отхвърлени, давността не се счита за прекъсната. Погасителната давност се прекъсва с предприемането на изпълнителните действия - чл. 116, б. "в" ЗЗД, като в хода на принудителното изпълнение тя може да бъде прекъсвана многократно /ТР № 2/26.06.2015 г. на ВКС- ОСГТК- т. 10/. Давността се прекъсва с предприемането на което и да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ, независимо от това дали то е поискано от взыскателя или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане от взыскателя на основание на чл. 18 от ЗЧСИ. Такива действия са искането на взыскателя да се приложи определен изпълнителен способ, както и изпълнителните действия от този способ, като насочване на изпълнението чрез налагане на заповед/възбрана върху определена вещ, присъединяването на кредитора, възлагане на вземането за събиране или вместо плащане, извършването на опис, оценка на вещта, назначаването на пазач, насрочването и извършването на публичната продажба и следващите действия до постъпването на сумите от продавача или плащанията от третите задължени лица.

Не са изпълнителни действия, които прекъсват погасителната давност, образуването на изпълнителното дело, изпращането и връщането на покана за

доброволното изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, набавянето на документи и книжа, назначаването на експертиза за определяне непогасен остатък от дълга, извършването на разпределение /ТР № 2/26.06.2015 г. на ВКСОСГТК- т. 10/.

В конкретния случай след влизане в сила на съдебното решение, давността е прекъснала с депозирането на молбата за образуване на изпълнителното дело на 23.02.2018 г., доколкото със същата вискателят е поискал от съдебния изпълнител да определи способа на изпълнение.

Следва да се посочи, че след тази дата в продължение на срок от повече от 2 години по изпълнителното дело по отношение на длъжника нито е извършвано, нито е било поискано извършването на изпълнителни действия, с оглед което и съдът приема, че изпълнителното производство се е прекратило на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК, считано от 23.02.2020 г. /след постановяване на Тълкувателно решение № 2/2013 г. на ВКС, ОСГТК/. С оглед прекратяването на изпълнителното производство и предвид липсата на активност от страна на вискателя, който съобразно възприетото с Решение № 37 от 24.02.2021 г. на ВКС по гр. д. № 1747/2020 г., IV г. о., ГК, не е поискал от съдебния изпълнител след настъпилата перемпция да извърши изпълнителни действия, то и следва да се приеме, че давността за вземанията по листа срещу този длъжник във всички случаи /дори и при съобразяване на разпоредбите на ЗМДВИП/ е била изтекла както към предявяването на иска /26.09.2023 г./, така и към момента на приключване на съдебното дирене пред първоинстанционния съд, доколкото същата е прекъснала единствено на 23.02.2018 г.

За пълнота съдът следва да посочи, че в случая вземанията са били дължими от длъжниците в производството разделно, т.е. кредиторът е следвало да предприема действия, насочени към събиране на вземането си по отношение на всеки един от длъжниците. Установява се, че направените по изпълнителното дело погасявания касаят задълженията на другия длъжник – [*****] С.. Нито изпълнителните действия, предприети по отношение на този длъжник, нито пък направените плащания за погасяване на вземанията на кредитора към Ива С. могат да спрат или да прекъснат давността за вземанията, дължими от Н. С., доколкото отговорността на длъжниците е разделна и всеки отговаря към кредитора със своето имущество за своето задължение до размера на същото.

По изложените съображения предявеният иск е основателен и следва да бъде уважен.

По разноските:

С оглед изхода от спора право на присъждане на разноски възниква ищеца на основание чл. 78, ал. 1 ГПК. Сторените разноски са за заплатена държавна такса и адвокатско възнаграждение в размер на сумата 1000 лева. Ответникът е заявил своевременно възражение срещу разноските на ищеца по чл. 78, ал. 1 ГПК. Същото е основателно.

С решение на СЕС от 25.01.2024 г. по дело С-438/22, задължително за прилагане от националните съдилища, е прието, че съгласно принципа на предимство на правото на Съюза, ако му е невъзможно да даде тълкуване на националната правна уредба, което да е в съответствие с изискванията на правото на Съюза, националният съд, натоварен в рамките на своята компетентност с прилагането на разпоредбите на правото на Съюза, е длъжен да гарантира пълното действие на изискванията на това право по отнесения до него спор, като при необходимост сам вземе решение да остави без приложение всяка национална уредба или практика, дори да е по-късна, която противоречи на разпоредба от правото на Съюза с директен ефект, без да е необходимо да иска или да изчаква премахването на тази национална уредба или практика по

законодателен или друг конституционен ред. Освен това следва да се припомни, че член 101, параграф 1 ДФЕС има директен ефект в отношенията между частноправните субекти и поражда права за правните субекти, които националните съдилища трябва да охраняват. Също така, ако национален съд установи, че ограниченията на конкуренцията, произтичащи от наредба за минималните размери на адвокатските възнаграждения, не могат да се считат за присъщи на преследването на легитимни цели, националната правна уредба, която придава задължителен характер на тази наредба, би била несъвместима с член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС. В такъв случай този съд е длъжен да не приложи спорната национална разпоредба.

По изложените съображения в цитираното решение на СЕС е прието, че:

- член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че ако установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, противоречи на посочения член 101, параграф 1, националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба по отношение на страната, осъдена да заплати съдебните разноски за адвокатско възнаграждение, включително когато тази страна не е подписала никакъв договор за адвокатски услуги и адвокатско възнаграждение;

- член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че национална правна уредба, съгласно която, от една страна, адвокатът и неговият клиент не могат да договорят възнаграждение в размер по-нисък от минималния, определен с наредба, приета от съсловна организация на адвокатите като Висшия адвокатски съвет, и от друга страна, съдът няма право да присъди разноски за възнаграждение в размер по-нисък от минималния, трябва да се счита за ограничение на конкуренцията "с оглед на целта" по смисъла на тази разпоредба. При наличието на такова ограничение не е възможно позоваване на легитимните цели, които се твърди, че посочената национална правна уредба преследва, за да не се приложи към разглежданото поведение установената в член 101, параграф 1 ДФЕС забрана на ограничаващите конкуренцията споразумения и практики;

- член 101, параграф 2 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че ако установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, нарушава забраната по член 101, параграф 1 ДФЕС, националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба, включително когато предвидените в тази наредба минимални размери отразяват реалните пазарни цени на адвокатските услуги.

Следва да се отбележи също така, че с Решение от 23.11.2017 г. по съединени дела С 427/16 и С 428/16 на СЕС, се приема, че "Запитващата юрисдикция следва да провери дали с оглед на конкретните условия за прилагането такава правна уредба действително отговаря на легитимни цели и дали така наложените ограничения се свеждат до това, което е необходимо, за да се осигури изпълнението на тези легитимни цели".

В конкретния случай съдът следва да прецени дали претендираният размер на разноските за адвокатско възнаграждение в размер на сумата 1000 лева отговаря на следните цели и критерии: фактическа и правна сложност на спора, достъп до правосъдие, качество на услугата, справедливост и необходимост насрещната страна да понесе разноските на ищеца, направени за защита по делото (разумност и обоснованост на разноските).

Предвид гореизложеното и при съобразяване на обстоятелствата, че липсва

каквато и да е фактическа и правна сложност на случая, доколкото по изпълнителното дело не са извършвани никакви изпълнителни действия, актуалната съдебна практика на ВКС (напр. Определение № 50015 от 16.02.2024 г. на ВКС по т. д. № 1908/2022 г., I т. о., ТК, Определение № 343 от 15.02.2024 г. на ВКС по т. д. № 1990/2023 г., II т. о., ТК, Определение № 174 от 26.04.2021 г. по ч. гр. д. № 560/2021 г. по описа на ВКС), не на последно място разпоредбата на чл. 3 ГПК, съдът намира, че възражението е основателно и тези разноси следва да се намалят до сумата 600 лева. Остатъкът от заплатените разноси следва да остане в тежест на страната, която се е съгласила да ги заплати при условията на свобода на договарянето, като както се посочи по-горе, това обстоятелство не се явява обвързващо и задължаващо съда да ги възложи в тежест на насрещната страна.

В тежест на ответника следва да се възложи сума в общ размер на **777,83 лева**.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявения от Н. И. С., ЕГН *****, с адрес: [*****], съдебен адрес: [*****] срещу [*****] ЕАД, ЕИК [*****], със седалище и адрес на управление: [*****], иск с правно основание чл. 439, ал. 1 ГПК, че Н. И. С. **не дължи** на [*****] ЕАД сумата 2358,51 лв. - главница, представляваща стойност на незаплатена топлинна енергия за периода м.07.2013 г. – м.04.2015 г., сумата от 361,35 лв., представляваща законна лихва за забава за периода от 15.09.2013 г. до 18.08.2016 г., както и за законната лихва върху главницата, която за периода 29.08.2016 г. до 26.09.2023 г. възлиза на сумата 1725,81 лева, за които суми на 05.02.2018 г. е издаден изпълнителен лист по ч.гр.д. № 48695/2016 г., по описа на СРС, 34 състав, поради погасяване на правото на принудително изпълнение на вземането с изтичане на предвидения в закона давностен срок.

ОСЪЖДА [*****] ЕАД, ЕИК [*****], със седалище и адрес на управление: [*****], да заплати на основание чл. 78, ал. 1 ГПК на Н. И. С., ЕГН *****, с адрес: [*****], съдебен адрес: [*****], сумата от **777,83 лева** – разноси в първоинстанционното производство.

Решението може да бъде обжалвано пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____